

Mrlič v vagonu. Pri izpraznjenju nekega železniškega vagona na glavnem kolodvoru v Trbižu se je našlo tam mrtvega Franca Ruzeha. Mož je brčkone v vagonu prenočil, pri temu pa je vsled sunka pri premikavanju padlo blago nanj in ga zadušilo.

Lep občinski predstojnik. Iz Beljaka poročajo: Dne 18. avgusta dal je občinski predstojnik neke okoliške občine enemu pri njemu uslužbenemu ruskemu vojnemu vjetniku toliko žganja piti, da je Rus v pijanosti izvršil razne izgrede in se ga je moralo v občinski zapor vtakniti.

Požig. Zaprli so v Sv. Martinu i. G. na Koroškem hlapca Jožefa Kosa. Mož je na sumu, da je svojemu gospodarju Johanu Schatte dvakrat gospodarska poslopja zažgal.

Zasebni vojnopoštni promet s poštami za voji je po dosedanjih pogojih dovoljen z sledečimi vojno-(etapsko)-poštnimi uradi: št. 8, 9, 11, 16, 20, 32, 34, 37, 39, 48, 51, 55, 64, 65, 73, 76, 79, 88, 95, 98, 106, 125, 133, 138, 140, 146, 148, 165, 168, 176—178, 181, 185—188, 200, 207, 215, 217—224, 226, 236—239, 242, 250, 252, 267, 269, 273, 277, 278, 282, 298, 304, 307, 316, 323, 324, 335, 338, 345, 400, 510—514, 517, 600—605, 607, 608, 611—613, 615, 630, in s sledečimi c. in kr. etapskimi poštami: Arangelovac, Belgrad, Čačak, Cetinje, Djakova, Gornji Milanovac, Jagodina, Kolašin, Kragujevac, Kraljevo, Kruševac, Lajkovac, Mitrovica na Kosovem, Nikšić, Njeguš, Novipazar, Obrenovac, Palanka, Peja (Ipek), Plevlje, Podgorica, Požega, Prijepolje, Šabac, Sjenica, Smederevo, Stari Bar, Užice v Srbiji, Valjevo in Virpazar.

Enkratna podpora državnim umirovljenecem in vdovam ter sirotam po državnih uslužbencih. Z ministerijalno naredbo od dne 9. februarja 1916 je vlada z ozirom na izredne razmere, povzročene po vojni, dovolila aktivnim državnim uslužbencem doklade k plačam za leto 1916. Sedaj je izdala enako odredbo glede umirovljenih državnih uslužbencev in vdov ter sirot po državnih uslužbencih. Za osebe, ki so brez sredstev, je določena enkratna pomoč za leto 1916. Za uradniške penzioniste so po višini njihove mirovine — do meje 3000 K — določeni zneski 156 kron, oziroma 204 K, oziroma 252 K; za vdove po uradnikih primerno višini penzije — do meje 2400 K — podpora 132 K, oziroma 168 K, oziroma 204 K. Umirovljene kategorije uslužbencev (poduradniki, sluge, moštvo finančne straže, orožništva, kaznilniški čuvaji) in pisarniški oficijanti in pomožni sluge z mirovino do 1500 K, kakor tudi vdove in sirote teh kategorij dobe pomoč 120 K, oziroma 72 K. — Pri provizijoniranih delavcih in delavcih vdovah z obdržano 600 K, znašajo podpore 96 K, oziroma 60 K. Slednjič so zakonskim sirotam izpod 14 let, uživajočim sirotinsko penzijo ali vzgojino, vseh gori navedenih uslužbenih kategorij določene enotne podpore, ki se gibljejo med 96—36 K. Name-ravana je pomoč tudi penzijskim strankam drugih uslužbenih kategorij.

Smrt vrelidajalca. Bukovinska „Kriegszeitung“ piše: Dne 5. avgusta ob 6. uri popoldne bil je hlapec Mihael Hnatink; 26 let star, v Klokuczko pri Černočah pristojen, na mestnem trgu v Dornawatra javno obešen. V službi Rusov je izvrševal špijo-nažo in je bil zato od vojne oblasti na smrt na vešalah obsojen.

Pazite na deco! Iz Feldkirchena na Koroškem poročajo: 4½-letni sinček krčmarja Petra Pucker peljal se je s hlapcem na polje. Ko sta se vrnila, vsedel se je deček na z ovsom naloženi voz in se igral s strikom, ki je bil na vozu pritrjen. Deček si je dal strik okoli vratu; potem je zdrsnil iz voza. Hlapec, ki o vsem tem ni ničesar opazil, pripeljal je tako obešenega dečka domu. Oče dečka se je dan popreje podal zopet na bojišče.

Nagi mož. V „Soldatenzeitung“ čitamo: V Innsbrucku so zaprli nekega moža, ki je hodil popolnoma nag po cesti. Ko so ga vprašali, zakaj hodi nag okrog, je odgovoril: „Jaz

moram tolikokrat k asentiranju (naboru), da se res ne izplača, se slačiti in oblačiti...“

Češki marš-bataljoni. V „Grazer Tagblatt“ od 30. avgusta čitamo: „V ogrski državni zbornici je ministrijski predsednik grof Tisza govoril tudi v odgovoru na neko vprašanje o čeških regimentih. Ta govor posredovala je c. kr. tel. kor. pisarna in smo ga tudi objavili. Ni se nam pa posredovalo od c. k. tel. kor. pisarne neki dejanski popravek posl. princa Ludovika Windischgrätz (upravna stranka), o katerem najdemo v dunajski „Arbeiterzeitung“ poročilo. Potemtakem je dejal poslanec princ Windischgrätz: Trditve ministrijskega predsednika, glasom katere se vrši odpošiljatev maršbataljonov na enak način iz čeških in ogrskih regimentov, ni pravilna, ker je češkim marš-bataljonom dodeljeno najmanj 40 procentov avstrijskih Nemcev ali pa ogrskih črnovojnikov. On obžaljuje jako, da je slišal od ogrskega ministrijskega predsednika opombe, ki zamorejo zmanjšati velike krvne žrtve madjarskega naroda... Ministrijski predsednik izjavil je kratko, da tega ne smatra tukaj za pogovor primerno in da hoče samo opomniti, da, ako kdo ogromne krvne žrtve madjarskega naroda prizna in upošteva ter je naje ponosen, je to on sam.“

Gospodarske.

Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni z zaznamovani zvezdico (*) so živinski sejni, se mi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 2. septembra v Brucku na Lafnitz*, okr. Friedberg; v Trnovcih*, okr. Ptuj; v Brežicah (svinjski sejem); pri Št. Ilju**, okr. Maribor; v Gradcu (sejem s konji).

Dne 3. septembra v Fernitzu, okraj Graška Okolica; v Fischerndorfu, okr. Aussee.

Dne 4. septembra v Račjem**, okr. Maribor; v Vuhredu**, okr. Marenperk; v Rečah**, okr. Konjice; v Neumarktu*; pri Sv. Rupertu**, okr. Weiz; v Ormožu*.

Dne 5. septembra v Celju*; v Radgoni*; v Ormožu (svinjski sejem); v Ptuj (sejem s konji, žrebetom in govedom); v Gradcu (sejem z uporabno živino).

Dne 6. septembra pri Št. Pavlu pri Preboldu**, okr. Celje; v Dobju, okr. Kozje; v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

* * *

Vkuhanje sadja brez sladkorja.

Vkljub mnogim težavam bo na oga skrbne gospodnje, da si sadnega pridelka poletja in jeseni kolikor mogoče spremenijo v trpežno obliko, da se nič ne vniči in da tudi v časih, ko je malo sadja, ne bo primanjkovalo okusnih in tehničnih sadnih jedil. Nekaj navodil naj pokaže, kako se naj letos sadje dobro uporabi. Opustiti je po možnosti sledeče načine porabljanja:

1. Izdelovanje sadne žolice (gelee) iz kislega sadja, ker se pri tem porabi več kakor pol kile sladkorja na en liter soka.

2. Pripravljanje izgotovljenih močno sladkorjenih sadnih omak (marmelad).

3. Izdelovanje močnih vin iz jagodega sadja. Na mesto tega se pa priporočajo naslednji načini trpežnega vkuhanja:

1. Naj se kolikor mogoče sušijo vse vrste sadja
2. Naj se kolikor mogoče porabljajo neprodušno se zaklepajoče steklenice (Weck, Rex, Ultraform itd.) za celo ali prerezano sadje v sadnem soku ali v nesladkorjen vodi. Isto se po potrebi posladkovi pozneje pri vživanju.

3. Naj se vkuhava v neposladen sadnem soku in v tekočem sadnem mozgu (jedru) v steklenicah. Pri tem je važno: da se vroče napo ni, takoj zamaši, zagreje na 70 do 75 stopinj Celzija morda 45 minut dolgo, in neprodušno zapre s tem, da se namoči zamašen vrat steklenice v razgret parafin. Pozneje se pripravi, ako bo dovolj sladkorja, iz sadnega jedra (mozga) izgotovljena sadna omaka (marmelada) in iz sadnega soka, ako treba sadna žolica (gelee).

4. Sadna čežana se naj močno zgosti. Najbolje se pripravi mešano iz kislega in sladkega sadja. Napolni se naj v navedene steklenice in površina polje z razgretim parafinom, predno se zaveže s pergamentnim papirjem. S tem se gosto zamaši kakor z gobo.

5. Izdelovanje sadnih vlitnin (past). Močno gosta sadna čežana vsake vrste se brez sladkorja tanko namaže na pergamentni papir in posuši v cevi ali v go-

spodnji sušilnici tako dolgo, da postane popolnoma vlačna. Sadna pasta je posebno trpežna, se lahko na čas povzije ali, zopet spremenijo v čežano s tem, da ji prida voda in da se še enkrat kratko časa postavi se lahko kot taka vporablja.

Poizvedovalno in obveščevalno mesto za našo lenjave in krompirja p. c. kr. namestništvo v Grazer Burggasse 1, daja na določeno stavljena vprašanja za vporabe sadja radovoljno zaželjena pojasnila. Vođa mesta, strokovni učitelj Oton Bräders občuje s strankami vsak četrtek predpoldne od 8. do 12. ure v pisarni. Pismena vprašanja se vsak čas odgovori.

Za varstvo domače živinoreje

Okrajni odbor ptujski je v zmislu svoje zadnje plenarne seje odposlal višijim oblastvam v deželi in monarhiji sledečo rezolucijo:

1. Okrajni odbori priznajo samoumno natančne preskrbe c. in k. vojaštva; smatrajo pa potrebnim, da se pusti tudi prebivalstvu v zaledju potrebna življenska sredstva.

2. Neobhodno potrebno je, da se živinoreja za vožnjo posestnikom vsaj do konca jesenskega nasada ali vinske trgate Mnogokrat naglašani nazor, da si zamore sosedji z izposojanjem po ene živine za vmedsebojno pomagati, je napačen, ker je razliki v velikosti živine izključeno, vprava dva različna kosa. Zlasti v vinogradskih krajih Štajerske je potrebno, da se pusti posestnikom vole za vožnjo, ker se drugače delke iz mnogokrat neprijetno ležečih go-

3. Pri odvzetju živine naj se gleda najnujnejšo potrebo in naj se zlasti dokazano breje živali za poznejšo rejo pusti. Istočasno potrebno je, da se pusti licencirane plemenski bike. Pri tej točki naj se še omeni, da bi merodajne oblasti vse storile, da se rejece od črnovojniške službe oprosti; da ostalim ženam in otrokom mnogokrat ni mogoče, držati večkrat hude bike.

4. Nerazumljivo in mnogokrat neprijetno učinkujoče dejstvo je, da so živinske cene na Štajerskem, katerega sinovi so v tej svetovni vojni pač najodličnejše čine storili in katerim prebivalci prinašajo največje žrtve, — merni nižje, nego one na Češkem, Ogrskem itd. Tudi množina rekvirirane živine ne se v nobenem razmerju z ono v drugih deželah. Nizke štajerske živinske cene nimajo s kot posledico, da se naravno največ žin na Štajerskem nakupuje, marveč bodoje živinorejci, ki danes živino tako cenovno ojaajo, isto pozneje iz drugih dežel po ožjih cenah dobavljali.

Neobhodno potrebno je, da se vse dežele okraje in občine ednakomerno k oddaji ptegne; pri nadaljnem takem postopanju pri trajanju sedanjih razmer ne bi bili štajerski živinorejci več v položaju, v katerem svojo živino. Na dorastek pri sedaj vladačem rekviriranju mlade živine sploh ni sliti.

To od našega okrajnega načelnika, domačo živinorejo velezaslužnega g. Orma podpisano rezolucijo se je odposlalo vsem zadetim korporacijam. Upati je, da se jo bodo tudi vpoštevalo. Kajti bodočnost naše živinoreje ima veliki pomen za splošno gospodarstvo!

Zadnji telegrami.

C. k. kor. in brz. urad.)

Avstrijsko poročilo.

K.-B. Dunaj, 31. avgusta. Vzhodno bojišče. Na visočinah južno od Herkules-Fürde so rumunski napadi zavrnjeni. Gorovju Dzick boreče se c. in k. čete zasedle so na višini od D.

Czere
fronti
gobroj
vanje.
K.
Za p
cozom
boji.
Na se
lovan
Nemo
mož.
na L
vražn
bilo
Hind
K
odvzel
armad
porab
feldm
neralš
kvarti
ki je
Imene
sefa
genia
za kv
mmen
in or
Hind
pri zna
ginalni
metni
ceno u
piti, n
sl. 701
striran
čitati,
P
žali
nim
pros
ako
slik
22/
21"
28"